

Vogelwaarnemingen in Zuid-kennemerland Aflevering 111

15 mei 1993 - 1 september 1993

Noordse Nachtegaal bij Ruigoord

Tijdens een avondbezoek aan Ruigoord op 22 mei in het kader van de jaarlijkse broedvogelinventarisatie ontdekte ondergetekende om 21.20 uur een zingende Noordse Nachtegaal in de dichte bomensingel langs de Ruigoordweg. Mede-inventariserende Ferdie Hieselaar, Steve Geelhoed en Berry van der Hoorn konden diezelfde avond ook nog genieten van de fraaie zang van deze zeldzame doortrekker. Daarna is de vogel in ieder geval tot 8 juni gehoord en af en toe gezien.

De Noordse Nachtegaal zingt gevarieerder en langzamer dan 'onze' Nachtegaal. Kenmerkend is onder andere een droge triller. Omdat de vogel bij Ruigoord soms knap een Nachtegaal imiteerde, werden veel toegestroomde vogelaars aanvankelijk in verwarring gebracht. Voor degenen die in de duinen of elders goed genoeg naar Nachtegelen hebben geluisterd en/of ervaring met de Noordse Nachtegaal hadden, was het evenwel tamelijk eenvoudig om deze laatste soort te herkennen.

Omdat de vogel gedurende twee en een halve week meerdere keren territoriaal (nl. zingend) is waargenomen, mag volgens de nieuwe SOVON-handleiding van een territorium gesproken worden. Voor zover ik weet is het de eerste waarneming van een Noordse Nachtegaal in Zuid-Kennemerland.

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waarnemers
Parelduiker	13-5	Red. brigade, Bl'daal a/z	2 → N	Gee
Geoorde Fuut	5-6	't Wed, Kennemerduinen	1 ad tp	Buc
No. Stormvogel	18-4	Red. brigade, Bl'daal a/z	2 Z; 1 N	Gee
	30-4	Red. brigade, Bl'daal a/z	2 → N	Gee
	25-7	Red. brigade, Bl'daal a/z	1 → Z	Gou
	24-8	Red. brigade, Bl'daal a/z	1 → Z	Gee
	22-5	Red. brigade, Bl'daal a/z	2 → N	Gou
Jan van Gent	24-6	Red. brigade, Bl'daal a/z	6 → N	Zwa
	22-7	Red. brigade, Bl'daal a/z	3 → N	Gou
	25-7	Red. brigade, Bl'daal a/z	1 → N	Gou
	27-7	Red. brigade, Bl'daal a/z	6 → N	Gou
Koereiger	4-7	Weiland tussen Santpoort-Z en Randweg, Haarlem	1 ad tp	Deu
		Voor zover ik weet betreft dit de tweede waarneming in de regio.		
Purperreiger	28-8	Parnassia, Ken. duinen	1 ad → N	Nob ea

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waar- nemers	
Ooievaar	20-4	Waarderpolder	2 ov	Sla	
	10-5	Spaarnwouderplas	2 ov	Fon	
	11-5	Schalkwijk, H'lem	2 ov	Zwa	
	2-6	Hekslootpolder	1 tp	Heu	
		De vogel stond bij 2 Lepelaars.			
Zwarte Ibis	4-7	Elsbr.polder, Hillegom	1 foer	Tri	
	26 & 30-5	Bollenlandje Middenduin	1 ad tp	Deu, Swa	
		Zie artikel elders in deze Fitis.			
Lepelaar		Veel waarnemingen uit het poldergebied. Tot eind juni bleven de aantallen laag. Daarna werden er vooral in de Hekslootpolder en bij de Spaarnwouderplas regelmatig 10-20 exx. waargenomen. Na half augustus liepen de aantallen terug.			
Grauwe Gans	30-4	Red.brigade, Bl'daal	10 → N	Gee	
	4-5	Red.brigade, Bl'daal	3 → N	Gee	
Indische Gans	25-4	Red.brigade, Bl'daal	1 → N	Gee	
Brandgans	4-5	Tussen Nijlzanzen vliegend.			
		Red.brigade, Bl'daal	2 → N	Gee	
		Ook dit jaar dus weer een meiwaarneming.			
Rotgans	22-5	Red.brigade, Bl'daal	281 → N	Gou	
Casarca	11-5	Velserbroekpolder	1 tp	Fon	
Smient	15-7	Duinmeer, Mid. H-duinen	1♂ tp	Dam	
Pijlstaart	4-6	Aerdenhout	1♂ ov	Deu	
Zomertaling		Vooral waargenomen in de Gruiterspolder en de Spaarnwouderplas, maar ook in het Duinmeer (Midden-Heerenduinen).			
Krooneend	13-6	Tweede Infilgeb., AWD	1♀ → ZW	Hie, Gro	
	25-7	Overbos, Hoofddrop	1♀ foer	Zwa	
		Van dubieuze herkomst?			
Toppereend	6-8	Red.brigade, Bl'daal	1♂ → Z	Gee	
IJseend	13-5	Red.brigade, Bl'daal	1♂ → N	Gee	
		Dit late ex. was in zomerkleed.			
Brilduiker	31-5	Vogeleiland, AW-duinen	1♀ ad tp	Tho	
	13-6	R. Schusterkan., AWD	1♀ ad tp	Hie	
Wespendief		In de periode juni-augustus zijn weer baltsende exx. in de hoek Koningshof, Middenduin, Kraansvlak gezien. Op 31-7 werden twee juv. exx. gezien, hetgeen het derde achtereenvolgende broedgeval in de regio betekent.			
	10-5	Zwarte Veld, AW-duinen	1 → N	Deu ea	
	17-5	Zwarte Veld, AW-duinen	1 tp	Zwa	
	30-6	Middenveld, AW-duinen	1 tp	Zwa	
	19-7	De Trommel, Ken.duinen	1 tp	Dam	
	22-7	De Trommel, Ken.duinen	1 ad tp	Dam	
	9-8	Schipholweg, Haarlem	1 → ZO	Gou	
	22-8	Brouwerskolk, Overveen	1 tp	med.Gee	
	28-8	Parnassia, Ken.duinen	1 → Z	Nob ea	
	Rode Wouw	17-4	Duin en Kruidberg	1 foer	Buc
	Zeearend	17-6	Vogelmeer, Ken.duinen	1 ad tp	med.Dam
		Deze vogel werd werd door een vegetatiekarteerder waargenomen, op enkele meters afstand van de grond opvliegend.			
Blauwe Kiek	30-4	Red.brigade, Bl'daal	2♀♀ → N	Gee	
	16-5	Duin en Kruidberg	1♀ → N	Buc	
	10-6	Vijfhuizerweg, H'meer	1♂ foer	Tho	

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waarnemers
Havik	juli/aug	Kennemerduinen	div exx	div
	1-8	De Batterij, Halfweg	1 tp	Ali
Visarend	30-4	Starreberg, Ken.duinen	2 ov	Gee, Sla
	7-5	Starreberg, Ken.duinen	1 ov	Sla
	10-5	Spaarnwouderplas	1 ov	Fon
	23-5	Thorbeckelaan, H'stede	1 → ZO	Ber
Roodpootvalk	10-5	Zwarte Veld, AW-duinen	1♀ → N	Zwa
Smelleken	21-4	AW-duinen	1 tp	Fon
	24-4	Vogelmeer, Ken.duinen	1 foer	Buc
	1-9	Vogelmeer, Ken.duinen	1♀ tp	Vla
Patrijs		Waarnemingen uit Duin en Kruidberg, Ruigoord, Haarlemmermeer (10-en exx), Kennemerduinen		Hillegom,
Kwartel	15/27-6	Haarlemmermeer	1 tp	Vli ea
	3-7	Ringweg, Houtrakpolder	1♂ roep	Buc
Porsel.hoen	23-5/21-6	Ruigoord	1 roep	Gou, Gro
	17/18-6	Plasje Uiterdijken	2 roep	Hie, ABB
Kwartelkon.	22-5/2-6	Houtrakpolder	2 roep	vele
		Sinds jaren was deze zeldzame broedvogel weer in de regio te horen.		
Kleine Plevier	13-5	Red.brigade, Bl'daal	1 → N	Gee
	20-5	Gruiterspolder	3 tp	Ali
	22-5	Red.brigade, Bl'daal	1 → N	Gou
	4-6	Waarderpolder	1♂1♀ tp	Huy
	27-6	Liniedijk, Haarl'meer	2ad 3juv	Loo, Bol
	3-7	Gruiterspolder	3 paar	Huy
	3-7	Helof.filter, V'broek	1 alarm	Huy
	13-7	Schusterkanaal, AWD	1 tp	Swa
Goudplevier	15-8	Vereenigde Binnenpolder	190 tp	Huy
Zilverplevier	8-5	Red.brigade, Bl'daal	2377 → N	Gee
		Ken nieuw telpostrecord.		
Kanoetstrandloper	8-5	Red.brigade, Bl'daal	1649 → N	Gee
		Eveneens een nieuw telpostrecord. Wat een dag!		
Kleine Str.loper	14-5	Gruiterspolder	2 tp	Gee
	1-8	Red.brigade, Bl'daal	1 → Z	Gee
	28-8	Red.brigade, Bl'daal	1 → N	Gee
Temmincks S.loper	2-5	Gruiterspolder	1 tp	Buc
Kromb.strandloper	12-5	Gruiterspolder	1 ad tp	Buc
	28-8	Parnassia, Ken.duinen	1 → Z	Nob ea
	28-8	Red.brigade, Bl'daal	1 → N	Gee
Kemphaan	8-8	Zwarte Laan, Lisse	3♂, 1♀	Tho
		Op onderwater gezet bollenlandje.		
Grutto	17-7	Spaarnwouderplas	± 330 tp	Buc
		's Avonds op slaapplaats.		
	2-8	Spartelmeer, Ken.duinen	3 tp	Kru
Rosse Grutto	3-5	Red.brigade, Bl'daal	2012 → N	Gee ea
		Ook voor deze fraaie steltloper was dit een nieuwe telpostrecord.		
Dunbekwulp	28-6	Spartelmeer, Ken.duinen	1 tp	Haa
		Ben zeer opmerkelijke waarneming van deze extreem zeldzame vogel.		
Groenp.ruiter	17-7	Zwartelaan, Hillegom	3 foer	Tri
Zwarte Ruiter	20-7	Spaarnwouderplas	min 8 tp	Gou
Witgatje		Vanaf 5-6 waarnemingen van enkele exx. uit het poldergebied, AW-duinen, Kennemerduinen en de		

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waar- nemers
Witgatje		bollenveldjes bij Lisse.		
Bosruiter	t/m 16-5	Gruiterspolder	min 2 tp	vele
	20-7	Spaarnwouderplas	1 foer	Gou
Grote Jager	5-8	Red.brigade, Bl'daal	1 → Z	Gee
		En vroeg ex.		
	22-8	Red.brigade, Bl'daal	1 → Z	Gou
Zwartkopmeeuw	30-4	Red.brigade, Bl'daal	1 ad → N	Gee
	24-6	Red.brigade, Bl'daal	1 ad → Z	Zwa
	22-7	Red.brigade, Bl'daal	1 ad → N	Gou
	6-8	Kinheimstadion, Haarlem	1 ad tp	Gee
Zilvermeeuw		Naast het broeden in IJmuiden en (vermoedelijk) in een woonwijk in Haarlem vorig jaar is broeden dit jaar aangetoond in het industriegebied Waarderpolder.	20-25 p.	Huy
Noordse Stern		Vanaf 28-4 langstrekkend waargenomen, met vooral op 3 & 8-5 goede trek (100-en exx. → N)		Gee
Dwergstern	28-8	Red.brigade, Bl'daal	13 → Z	Gee
		T/m 22-5 waargenomen tijdens de voorjaars trek bij Bloemendaal aan Zee.		
		Vanaf 22-7 in lage aantallen (minder dan 20 exx.) naar het zuiden trekkend.		
Zwarte Stern		T/m 13-5 naar het noorden trekkend gezien, vanaf 5-8 in zeer lage aantallen naar het zuiden		
Halsbandpark.	3-7	Engelandln., Sch'wijk	15 foer	Slo
	22-8	Haarlem.hout, Haarlem	38 tp	Gou
Kerkuil	21-6	Noorderweg, Houtzak	1 tp	Gro
		De vogel zat om 23.40 u op antenne van broederij luid te roepen	1 tp	Gro
Steenuil	13-7	L. Springerln., H'lem	1 roep	Gee
Velduil	23-5	De Batterij, Halfweg	1 tp	Gou
	4-6	Oudemereweg, Schiphol	1 foer	Vli
		Nadere berichten hierover volgen...		
IJsvogel	t/m 21-4	Oranjekom, AW-duinen	2 foer	Fon, Zwa
	23-5	Mariënbos, Heemstede	1♂1♀ tp	via Ber
		En mogelijk broedgeval in de omgeving?		
	22-8	Brouwerskolk, Overveen	2 tp	via Gee
	27-8	Oranjekom, AW-duinen	2 tp	Zwa
Kl. Bo. Specht	12-4	Middenduin	1 tp	Zij, Hin
Boomleeuwerik		Veel waarnemingen van zingende exx. of families uit de Kennemerduinen en Duin en Kruidberg. Een goed jaar, net als elders in het land!		
Rouwkwikstaart	21-4	Oranjekom, AW-duinen	2 tp	Fon
	t/m 3-5	Gruiterspolder	2 tp	Fon
Gr. Gele Kwik	30-6	Betonkan., AW-duinen	1 foer	Zwa
		Wanneer wordt het eerste broedgeval hier vastgesteld?		
No. Nachtegaal		zie inleiding		
Blauwborst	13-6	Tweede infilgeb., AWD	2♂♂ zing	Hie
		Ook in het eerste infiltratiegebied zijn ze gehoord. Verder tot diep in juni vele 10-tallen rond Ruigoord.		
Beflijster	17-4	Cremermeer, D & Kberg	14 foer	Buc
Kramsvogel	29-8	Kennemerduinen	± 55 tp	Nob, Gee
		Veel voor de tijd van het jaar.		

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waar- nemers
Snor Fluiter	25-5	Ruigoord	1 zing	via Gou
		Relatief veel meldingen; niet alleen in onze regio was het geen voorjaar.		vele
Bonte Vl.vanger	11-5	Betonkan., AW-duinen	1♂ foer	Zwa
	25-5	Oranjekom, AW-duinen	1 zing	via Gou
	28-8	Vogelmeer, Ken.duinen	2 tp	Nob, Sla

Buidelmees: Het beste voorjaar ooit in de regio; vier nesten van in ieder geval drie verschillende ♂ en een succesvol paartje zijn in de omgeving van Ruigoord aangetroffen!

Buidelmees bij nest in Ruigoord. Dobberen hier over een paar jaar Meerkoeten tussen enorme vrachtschepen? Foto: Berry van den Hoorn.

Grauwe Klauwier Sijs	26-5	Mussenveld, AW-duinen	1♀ tp	Swa
Kruisbek		Vanaf eind juni in kleine aantallen waargenomen in de Kennemerduinen		Dam
		Opnieuw een invasie, zij het kleiner dan in 1990. Eerste waarneming 21-6 20-25 exx. → N, Overveen. Op 25-6 nam Tom Damm minimaal 348 naar het noorden vliegende exx. waar, een dagrecord voor de regio! Daarna nog regelmatig in kleine groepjes in de duinstreek gezien, veelal over-		

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijz.	Waarnemers
Kruisbek		overvliegend. Daarbuiten: op 11-7 5 → ZW, Santpoort-Noord (Kru)		
Roodmus	30-6	Liguster, Ken.duinen	1♂ → N'	Gro
	5-7	Parnassia, Ken.duinen	1♂ zing	Deu
		Ook in de AW-duinen waargenomen (exacte data onbekend)		
Ortolaan	1-5	Starreberg, Ken.duinen	1 ov	Sla
	8-5	Red.brigade, Bl'daal	1 → N	Gee
	28-8	Parnassia, Ken.duinen	1 → Z	Nob
	28-8	Vinkenbaan, Ken.duinen	1 tp	Cot
Zwarte Bulbuul	16-7	Parnassiaweg, Ken.duinen	1 tp	Dam
Redbilled Blue Magpie		In april door verschillende mensen in de AW-duinen waargenomen	1 tp	Hie ea

Dit keer dus een minder grote waarnemingenrubriek. De vorige keer was de periode wat verlengd, waardoor veel interessante waarnemingen reeds in Fitis 2 vermeld stonden. Overigens zijn leuke nagekomen waarnemingen uit die periode nog in bovenstaande waarnemingenrubriek opgenomen. Verder stuurden enige grootleveranciers dit keer geen of weinig kaartjes in. Hopelijk is dit een eenmalig incident. Tenslotte kan het betredingsverbod voor de Zuidpier ook van invloed zijn geweest op de geringere omvang aan waarnemingen deze periode.

Iedereen die zijn of haar waarnemingen heeft doorgegeven wordt hartelijk bedankt. Waarnemingen voor Fitis 4 kunt u tot 20 november sturen aan:

Hans Groot, J.T. Cremerlaan 72, 2071 SP, Santpoort-Noord

De waarnemingenrubriek werd samengesteld uit waarnemingen van:

ABB Arnoud van den Berg	Hin Martin Hin
Ali Frank Alink	Huy Evert van Huijssteeden
Ber Henk van den Berg	Kru Ben Kruijssen
Buc Han Buckx	Loo Coen Looij
Bol Bert Jan Bol	Nob Pim de Nobel
Cot Fred Cottaar	Sla Roy Slaterus
Dam Tom Damm	Slo Nico Slotboom
Deu Chris van Deursen	Swa Karel Swaving Dijkstra
Fon Herbert Fonteijne	Tho Pieter Thomas
Gee Steve Geelhoed	Tri Louis van Trigt
Gou Amon Gouw	Vla Wim van Vlaardingen
Gro Hans Groot	Vli Piet van Vliet
Haa Jan de Haan	Zwa Klaas Zwaan
Heu Lida v.d. Heuvel	Zij Marianne Zijderveld
Hie Ferdy Hieselaar	